

6. KOEKOEK IN HET DUINGEBIED

In de duinen tussen Wassenaar en Katwijk handhaaft zich de koekoek behoorlijk, de toenemende recreatie ten spijt.

Door de gesteldheid van het terrein zijn ze aantrekkelijk te observeren, beter bijvoorbeeld dan in boscomplexen.

Meerdere roepende mannetjes, die één wijfje achtervolgen zijn regelmatig waar te nemen, een boeiend gezicht.

Een jaar of zes geleden werden de eieren gelegd bij de (schaarse) paapjes, de heggemus en een enkele maal bij de grasmus.

De voorkeur voor de paapjes had jammer genoeg wel tot gevolg, dat deze soort nauwelijks tot voortplanting kwam.

Bij de belangrijke toename van de graspieper als broedvogel ten gevolge van de wijziging van de waterstand in het terrein, is deze vogel favoriet geworden voor de koekoek.

Een koekoeksei bij het paapje is de laatste jaren niet meer vastgesteld.

Het eerste broedsel van de graspieper blijft "koekoekvrij" in verband met het vroege tijdstip, dat wil zeggen vóór de terugkomst en de paring van de koekoek. Van het 2e broedsel wordt + 40% van de nesten door de koekoek "bezocht".

Hiervan gaat tijdens het broeden en de nestperiode ongeveer de helft verloren. Bijna zonder uitzondering is de wezel de schuldige, een enkele maal de bunzing. Bij voortdurende zware regen op een leeftijd van ca. 10 dagen gaan ook jongen

verloren, omdat de pleegmoeder het grote jong niet meer voldoende kan verwarmen.

De overigen groeien onvoorstelbaar voorspoedig en met 18 à 19 dagen verlaten ze de restanten van het oorspronkelijke nest.

Iedere liefhebber heeft wel plezier beleefd aan de verzorging van een uitgevlogen jonge koekoek door de pleegouders.

Vermeldenswaardig is, dat koekoeken nogal eens in legnood komen te verkeren. Een dubbel legsel is dan het gevolg, soms afkomstig van twee wijfjes, maar ook van één wijfje in hetzelfde nest. Dit kan worden vastgesteld aan kleur en vorm van het koekoeksei.

In alle gevallen is de eerst uitkomende koekoek de 'winnaar'; zelfs een tweede jonge koekoek, geboren enkele uren na de eerste, was binnen 24 uur met de overige inhoud van het nest over de rand gewerkt.

Dubbellegseis zijn door ons regelmatig vastgesteld.

Het zou interessant zijn de ervaringen in deze van andere ringers te vernemen. Wie meldt zich?

H.F.M. de Beer,
lid VRS De Beer

privé:
Prins Bernhardlaan 72
2252 GZ Voorschoten.

